

Урок № 4. Історія України 7 клас.

Русь – Україна за часів правління Ольги та Святослава

Після цього уроку ви зможете:

- *Показувати* на карті територію Київської держави за князювання Святослава та знати напрямки його походів;
- Оцінювати діяльність князя Святослава, використовуючи історичні джерела.

Київською володаркою після смерті чоловіка стала княгиня Ольга.

ОЛЬГА Роки життя: 910–969. Роки правління: 945–964.

Внутрішня політика	Зовнішня політика
Помстилася деревлянам за смерть чоловіка - князя Ігоря. Провела першу податкову реформу - впорядкувала спосіб збирання і розміри щорічної данини. Організувала князівські адміністративно-господарські осередки - погости , де княжі люди чинили суд та зберігали зібрану данину. Запровадила уроки . Розбудовувала Київ: побудовано Ольжин двір, дерев'яний храм святої Софії. З Руссю-Україною почали рахуватись як із сильною державою.	в 957 р. відвідала Константинополь , де прийняла хрещення . Налагодила стосунки із німецьким імператором Оттоном I.

Реформи - перетворення, зміни, нововведення в якій-небудь сфері суспільного життя.

Уроки - наперед визначені фіксовані (незмінні) розміри данини.

Син Ігоря та Ольги - **Святослав** посів київський престол досить пізно - у 964 р., у віці близько 30 років. Нетривале князювання Святослава було періодом майже безперервних битв і воєнних походів. На відміну від Ольги, Святослав був язичником. Намовляння матері охреститися він категорично відкидав, пояснюючи це тим, що з нього глузуватиме вся князівська дружина.

Із свідченн літопису. *«На вигляд він був таким: середній на зріст, ні надто високий, ні надто малий, із густими бровами, із блакитними очима, із рівним носом, із голоною головою і густим довгим волоссям, що висіло на верхній губі. Голова в нього була зовсім гола, і лише на одному її боці висіло пасмо волосся, що означало знатність роду, і шия товста, плечі широкі й весь стан досить стрункий. Він виглядав похмурих і суворим. В одному вусі висіла в нього золота сережка, прикрашена двома перлинами з рубіном, уставленим між ними. Одяг на ньому був білим, який нічим, окрім чистоти, не відрізнявся від одягу інших.»*

Роки життя: 945 - 972. **Роки правління: 964-972**

Внутрішня політика	Зовнішня політика
	(за допомогою карти досліді найголовніші походи князя Святослава)
Започаткував централізацію держави. У 969 р. поставив на київський стіл старшого сина	У 964 р. Похід на р. Оку і на р. Волгу. Святослав розгорнув боротьбу проти Хозарського каганату . <i>«І послав він до інших земель послів, кажучи: «Хочу на вас іти».</i>

<p>Ярополка, в <i>Деревлянську</i> землю посадив Олега, а в <i>Новгородську</i> - Володимира. Таким чином провів адміністративну реформу.</p>	<p>Він підкорив східнослов'янський союз племен в'ятичів, який жив на р. Ока й сплачував данину хозарам. Після цього військо князя спустилося Волгою до її гирла, де розташовувався центр Хозарського каганату.</p>
	<p>У 965р. похід князя Святослава на Волзьку Булгарію й Хозарський каганат; <i>«і зступилися війська битися, і сталася битва межі ними, і одолів Святослав хозар, і город їхній столицю Итіль, і город Білу Вежу взяв, і ясів переміг він, і касогів, і прийшов до Києва.»</i></p>
<p>У 968р. повертається до м. Києва яке охопили печеніги, щоб врятувати місто від розорення</p>	<p>У 966р. Переміг Святослав в'ятичів і данину на них наклав. 967–968 рр. - перший похід Святослава Ігоровича на Болгарське царство;<i>«Він розбив під Доростолом сильне болгарське військо, захопив 80 міст і сів князювати в місті Переяславець.»</i></p>
<p>Намагався перенести столицю своєї держави до Переяславця. Розширив територію держави.</p>	<p>969–972 рр. - другий похід князя Святослава на Болгарське царство. <i>«Йому вдалось оволодіти кількома болгарськими містами, після цього князь із військом рушив на Константинополь. Однак цей похід був невдалий. Після поразки під Доростолом у 971 р., був укладений мирний договір. Але навіть переможені руси й їхній князь непокоїли Візантію, яка намовила печенігів підступно напасти на військо Святослава Ігоровича.»</i> У 972 р. печеніги створили засідку на Дніпровських порогах війську князя, яке поверталось із походу. Нажаль цю битву князь і великий воїн Святослав Ігорович виграти не зміг. Ця битва для нього була останньою.</p>

Печеніги – кочові тюркські племена.

Висновок: історичне джерело «Повість минулих літ» про князя Святослава: «...був хоробрий і легкий. Ходячи, як пардус (гепард), багато воєн він чинив...».

Завдяки військовим походам князь Святослав прославився не тільки через свої військові походи а й зробив державу більш могутньою і централізованою завдяки запровадження адміністративної реформи.

*Перейти на лист самоконтролю і виконати завдання письмово в зошиті.